

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720202875
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3720202875.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloletého E. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov dieťa rodičov: matky Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Jaroslav Čibenka, s.r.o., so sídlom Púchov, F. Urbánka 797/14 a otca Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., Za cintorínom XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Alenou Virdzekovou, advokátkou so sídlom Púchov, F. Urbánka 804, o úpravu práv a povinností k maloletému, na odvolanie otca a matky maloletého proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 18. augusta 2021, č. k. 12P/38/2020-176, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti čo do výživného, úpravy styku a zamietnutia návrhu **p o t v r d z u j e**.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti zameškaného výživného **m e n í** tak, že zameškané výživné za obdobie od 07.12.2020 do 18.08.2021, vo výške 320 eur, **j e** otec **p o v i n n ý** zaplatiť v mesačných splátkach po 30 eur popri bežnom výživnom, až do úplného vyrovnania dlhu, kedy prvá splátka je zročná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, s tým že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého E. S., nar. XX.XX.XXXX, zvýšeným výživným vo výške 220 eur mesačne, ktoré výživné je povinný poukazovať k rukám matky, vždy do 20. dňa, v mesiaci vopred, od 07.12.2020. Otcovi uložil povinnosť zameškané výživné za obdobie od 07.12.2020 do 18.08.2021, vo výške 560 eur zaplatiť v 30 eur, mesačných splátkach, popri bežnému výživnému, až do úplného vyrovnania dlhu, kým prvá splátka je zročná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, s tým že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Rozhodol, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým E. S., nar. XX.XX.XXXX, každý utorok a štvrtok v čase od 15.00 do 18.00 hod., tak, že otec si dieťa vyzdvihne pred budovou Materskej školy W. o 15.00 hod. a dieťa odovzdá o 18.00 hod., pred bytom matky a každú nepárnu sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod. a každú nepárnu nedeľu od 09.00 do 18.00 hod., tak, že si dieťa vyzdvihne pred bytom matky o 09.00 hod., a o 18.00 hod., ho pred bytom matky odovzdá. Matke uložil povinnosť v určený čas dieťa na styk pripraviť v mieste svojho bydliska a styk otcovi umožniť. Vo zvyšku návrh zamietol. Týmto sa zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, zo dňa 29.05.2018, sp. zn. 3P/29/2018, v časti určenia výživného a rozsudok Okresného súdu

Považská Bystrica, zo dňa 28.10.2019, sp. zn. 14P/57/2019. Ustálil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným súdu sa otec maloletého domáhal zmeny styku s maloletým E. tak, že sa bude s maloletým oprávnený stykať každý utorok a štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod., jeden víkend v mesiaci od soboty od 9:00 hod. do nedele do 18:00 hod. v párnom týždni a taktiež v dňoch 01.01., 06.01., 08.05., 05.07., 29.08., 15.09., 17.11., 25.12., na Veľkonočný pondelok od 09:00 hod. do 18:00 hod. a tiež nepretržite jeden celý týždeň počas mesiaca júl alebo august od nedele 09:00 hod. do nasledujúcej nedele 18.00 hod. Návrh odôvodnil tým, že naposledy bol styk s maloletým upravený rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 3P/29/2018-35, odkedy styk otca s maloletým prebiehal bezproblémovo až do dňa 29.09.2020, kedy maloletý začal pred otcom bezdôvodne utekať. Z toho dôvodu sa nerealizoval ani styk 01.10.2020, 03.10.2020 a 04.10.2020. Pri preberaní bola prítomná väčšinou aj stará matka maloletého, ktorá maloletého znervózňovala a nepriamo ho nabádala, aby s otcom nešiel. Styk sa riadne realizoval od 13.10.2020 na úrade práce, odovzdávanie maloletého prebiehalo bez problémov, maloletý na styk išiel, pred otcom neutekal, ani neplakal. Otec svojho syna úprimne ľúbi, zaujíma sa o neho a chce byť pri ňom počas jeho rastu a dospievania, učiť ho nové veci. Maloletý je podľa jeho názoru na rozšírenie styku pripravený, čoho dôkazom je jeho vek a bezproblémové zvládanie navštevovania materskej školy. Matka maloletého nesúhlasila s rozšírením úpravy styku a zároveň navrhla zvýšenie výživného na maloletého na sumu 250 eur mesačne. Uviedla, že tvrdenia otca v návrhu nie sú pravdivé, dňa 29.09.2020 syna na styk s otcom pripravila, maloletý však po tom ako otca zbadal, spustil plač, že nikam s ním nejde a nechcel sa na neho ani pozrieť. Matka to pripisovala tomu, že maloletý asi nie je zdravotne v poriadku a navrhla otcovi, aby sa pohral s maloletým u nej doma, čo otec odmietol. Dňa 03.10.2020 si otec pre syna prišiel, pričom maloletý opätovne dostal hysterický záchvat, prosil matku, že s otcom ísť nechce, v ten deň na návrh matky sa otec s maloletým pohral v jej domácnosti, zdržal sa asi 40 minút. Dňa 05.10.2020 matka navštívila úrad práce, aby ich vrátili na CDR, nie je pravdou, že by odovzdávanie prebiehalo na úrade práce, rodičia chodia na CDR, pričom otec prvé prebratie odmietol z dôvodu, že mu to nevyhovuje. Samotné stretnutie v CDR bolo uskutočnené len dvakrát a nebolo bezproblémové, otec s maloletým nebol nikdy 2,5 hodiny sám, a nie je schopný sa o neho postarať. Samotné stretávanie s otcom vyvoláva u maloletého značný odpor, maloletý je veľmi citovo naviazaný na matku, preto stretávanie mimo jeho stabilného prostredia vníma veľmi negatívne. Výživné vo výške 150 eur mesačne bolo určené, keď mal maloletý 7 mesiacov, v súčasnosti má už vyše troch rokov a navštevuje škôlku a výdavky na maloletého sa od posledného rozhodnutia zvýšili. Otec maloletého nesúhlasil so zvýšením výživného a mal pochybnosti o tom, že uvedené prostriedky sú používané na uspokojovanie potrieb maloletého. Navrhol, aby súd zvýšil výživné na sumu 180 eur mesačne s tým, že z tejto sumy bude 30 eur použitých na tvorbu úspor maloletého.

3. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 39/29/2018-35 zo dňa 29.05.2018 bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 150 eur mesačne a otec maloletého bol oprávnený stretávať sa s maloletým každý utorok a štvrtok a v párnom týždni v nedeľu od 15:00 hod. do 17:00 hod.. V tom čase mal maloletý E. 7 mesiacov, matka maloletého poberala rodičovský príspevok (do vyhlásenia rozsudku materskú okolo 800 eur), žila v spoločnej domácnosti s matkou, ktorej prispievala na bývanie sumou 100 eur mesačne a platila účty na byte v podielovom spoluvlastníctve jej a otca 30 eur na byt a 15 eur za televízor a internet. Náklady na maloletého predstavovali mesačne na probiotiká 14 eur, kyselinu listovú a pyrodixín 24 eur, nutrilon 54 eur, plienky 40 eur, kozmetika 40 eur, príkrmy a dojčenská voda 45 eur, cumle, hračky 20 eur, oblečenie 30 eur. Otec maloletého v tom čase pracoval v spoločnosti Continental s priemerným čistým mesačným zárobkom vo výške 1.224,50 eur, jeho náklady boli vo výške 145,38 eur mesačne za byt v podielovom spoluvlastníctve s matkou, poisťka na tento byt 25,85 eur, hypotéka s úverom 328 eur, telefón 15 eur, býval u rodičov, ktorým prispieval na bývanie sumou 120 eur mesačne. V súčasnosti matka maloletého pracuje v spoločnosti Barborak, s.r.o. s priemerným čistým mesačným zárobkom vo výške 969,37 eur. Žije v spoločnej domácnosti s maloletým a so svojou matkou v byte, ktorý je jej osobným vlastníctvom. Platí hypotéku vo výške 153,50 eur, nájom 66 eur, elektriku a plyn 95 eur, telefón, internet a televíziu 55,80 eur, životnú poisťku 26,83 eur, poisťku na auto 7,30 eur, poisťku na byt 8,30 eur, smeti 4,16 eur a stočné 10 eur mesačne. Ďalšie výdavky spojené so stravou, oblečením, pohonnými hmotami činia sumu 175 eur mesačne. Pokiaľ ide o výdavky na maloletého E.a, tento navštevuje materskú školu v W., za ktorú matka platí 8 eur + stravu 31,90 eur mesačne, taktiež dvakrát za polrok dopláca 10 eur, ďalšie výdavky na stravu, vitamíny, plienky, drogériu, hračky a oblečenie matka platí cca 390 eur mesačne. Otec maloletého v súčasnosti pracuje v spoločnosti Continental Matador Truck Tires, s.r.o., kde dosahuje

priemerný čistý mesačný zárobok vo výške 1.396,95 eur s tým, že v období od 23.11.2020 do 1.12.2020 a od 14.12.2020 do 11.03.2021 bol PN a jeho priemerný mesačný zárobok v tomto období predstavoval sumu 322,46 eur. Žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, platí hypotéku vo výške 257 eur, mesačné úhrady za užívanie bytu 143,96 eur, elektriku a koncesionárske poplatky 39,64 eur, internet 16,48 eur, telefón 20 eur, poisťku 25,85 eur, poisťku na byt 82,68 eur, poisťku auta 13 eur, daň z nehnuteľnosti 1,20 eur a poplatok za odpad 2,80 eur mesačne. Ďalšie výdavky otca predstavujú sumu cca 250 eur na oblečenie, stravu, náklady na maloletého mimo vyživovacej povinnosti a splátka úveru na auto vo výške 215,04 eur mesačne.

4. Styk otca s maloletým bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súd Považská Bystrica č.k. 14P/57/2019-35 zo dňa 28.10.2019, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol otec oprávnený stykať sa s maloletým E. každý utorok, štvrtok, každú párnú sobotu a každú párnú nedeľu od 15:00 hod. do 17:30 hod.. Súd mal zo zhodných tvrdení účastníkov preukázané, že styk otca s maloletým prebiehal bezproblémovo do septembra 2020, odkedy maloletý začal otca odmietaať. Uvedené skutočnosti vyplývajú tiež z úradných záznamov ÚPSVaR Púchov zo dňa 7.10.2020 a 06.11.2020, kedy otec na túto skutočnosť upozornil, pričom mu bolo poskytnuté sociálne poradenstvo. V rámci výpovede psychologička CDR Púchov Mgr. Dominika Krivoklatská uviedla, že s rodinou spolupracovala s cieľom riadneho priebehu preberania maloletého, spolupráca bola stanovená na 5 mesiacov, na 20 hodín, celkovo spolupráca konkrétne s ňou bola vykonaná iba v rozsahu 4 hodín, ostatné bolo realizované pracovníčkami. Preberanie maloletého otcom prebiehalo v poriadku, matka ho odvieďla, maloletý s otcom odišiel. Prebehlo pozorovanie hry otca s maloletým v trvaní 45 minút, otec s maloletým sa hrali, bolo to neštruktúrované, mala pocit, že jej prítomnosť je tam potrebná. Poukázala tiež na to, že pri takto nastavenej intenzite styku otca s maloletým je možné zlepšiť ich vzťah, avšak tiež je to individuálne a nezáleží ani tak na tom ako často sa styk realizuje, ale ako sa na vzťahu pracuje. Zo správy detskej lekárky MUDr. Evy Cígerovej vyplynulo, že maloletý je veľmi citovo naviazaný na matku, citovo zraniteľný a nátlak na neho na nočné spanie bez matky ho môže dostať do psychickej nerovnováhy. Vyjadrenie riaditeľky materskej školy ohľadne zaspávania v škôlke je podľa nej irelevantné, keďže v škôlke, kde je veľa detí, ktoré rešpektujú učiteľku je spanie iné ako nočné spanie bez matky. Zo správ Centra pre deti a rodiny Púchov za mesiace október 2020 - január 2021 vyplynulo, že boli realizované tri ambulantné stretnutia s rodičmi, bola pozorovaná detská hra psychológom, dieťa v priebehu hry vystriedalo viacero činností, ktoré neboli dokončené, integrovalo dobre, odpovedalo na otázky, slovné si hru komentovalo, počas celého stretnutia kontrolovalo prítomnosť matky, dieťa ukončilo hru samostatným vypýtaním sa k otcovi, s ktorým bez ťažkostí po rozlúčke s matkou opustilo pracovisko. Počas mesiaca november témou dvoch skupinových stretnutí bola výmena informácií medzi rodičmi týkajúcich sa maloletého, rodičom bolo poukazované na dôležitosť interakcie medzi nimi a boli vedení k tomu, aby kroky, ktoré rodičia podniknú boli v záujme a na prospech maloletého. Aktuálne je komunikácia medzi rodičmi obmedzená, takmer žiadna, matka tiež uviedla, že u maloletého neregistruje významné zmeny v správaní, či iné skutočnosti vo vzťahu k otcovi. Zo záverov znaleckého posudku znalca z odboru klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých PhDr. Andreja Benkoviča č. 46/2021 vyplynulo, že z psychologického hľadiska ani jeden z rodičov nevykazuje nejakú psychopatológiu, ktorá by bola v rozpore so zabezpečovaním starostlivosti a výchovy o maloletého E.. Matka maloletého má vybudovanú silnú citovú vzťahovú väzbu s maloletým, má úprimný záujem zabezpečovať výchovu a starostlivosť o maloletého. Rovnako otec má vybudovanú silnú citovú vzťahovú väzbu s maloletým, je aktívnym rodičom, snaží sa vytvárať si s maloletým pestrý program a prispieva to k upevňovaniu vzťahu s maloletým. Maloletý v aktuálnom štádiu vývinu nie je schopný sa vyjadriť v otázkach zverenia a určenia styku. Pretrvávajú problémy sa adaptovať na nové situácie, horšie zvláda zmeny v jeho prirodzenom prostredí, v takýchto situáciách je neraz emocionálne rozladený, plačlivý, čo býva sprevádzané aj odmietavým, vzdorovitým správaním. Maloletý je ešte stále menej emocionálne a sociálne zrelý, ťažšie sa adaptuje na zmeny. Po tom, čo ho jedna osoba zoberie z materskej školy a následne po tom si ho príde zobrať zase otec, nemusí byť maloletým v zmysle adaptácie pozitívne vnímané a môže sa vzhľadom k jeho zrelosti vyskytovať preťaženie, ktoré sa prejavuje plačom, či iným odmietavým správaním. Maloletý má problémy nútené prechádzať z jednej činnosti na druhú, čo tiež súvisí s jeho zrelosťou, preto je pri realizácii styku potrebné minimalizovať viacero zmien, podnetov v rámci krátkeho časového obdobia v prirodzenom prostredí maloletého. Vzťahová väzba s otcom vykazuje známky dôvery a bezpečia pre maloletého, ale z dôvodu, že otec od približne 4 mesiacov nežije v spoločnej domácnosti s maloletým sa z hľadiska stability a pevnosti táto vzťahová väzba rozvíja. Z hľadiska doterajšej životnej histórie maloletého sa dá konštatovať, že s obidvomi rodičmi má pozitívnu osobnú skúsenosť, má s nimi viacero pozitívnych zážitkov, ktoré ich vzťah upevňujú. Maloletý v prítomnosti rodičov slobodne prejavuje svoje emócie, ani u matky, ani u otca znalec nezistil manipulačné prejavy smerom k maloletému, resp. v

prežívaní, správání a v postojoch maloletého neboli takéto tendencie zistené. Znalec jednoznačne skonštatoval, že je v záujme maloletého, aby sa s otcom stretával. Nezistil v čase vyšetrenia ani to, že by maloletý odmietal osobu otca z dôvodu údajne prežitej traumatizácie. Aj preto sa mohlo jednať skôr o prechodné, situačné faktory, ktoré však nemali zásadnejší dopad na vzťahovú väzbu maloletého k osobe otca. V dôsledku styku otca s maloletým nie je ohrozené zdravie, duševný a morálny vývoj maloletého. Znalec zatiaľ nenavrhol realizovať styk s prespávaním, toto je možné zvážiť vo vyššom veku maloletého, teda medzi 5. a 6. rokom, avšak uviedol, že navrhuje rozšírenie súčasného styku každú nepárnu nedeľu na celý deň a každý týždeň v stredu a to tak, že si maloletého po skončení materskej školy vyzdvihne v materskej škole a večer po realizovaní styku odovzdá maloletého v mieste trvalého bydliska matky matke a pokiaľ ide o víkendy tak, že otec si preberie maloletého v mieste bydliska matky od matky a odovzdá maloletého v mieste bydliska matky matke. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 10.08.2021 bolo zistené, že bytové podmienky na strane matky zostali nezmenené, naďalej žije spolu so synom a svojou matkou v trojizbovom byte, ktorý je zariadený primerane k potrebám maloletého dieťaťa, dieťa má v domácnosti matky zariadenú vlastnú izbu. Domácnosť je udržiavaná v čistote, hygiena je na požadovanej úrovni. Otec má tiež vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre stretávanie sa so synom, kde má vytvorený vlastný priestor pre oddych aj hru. Nakoľko v rodine pretrvávali konflikty medzi rodičmi a ďalšími rodinnými príslušníkmi, bola rodičom ponúknutá možnosť riešenia situácie prostredníctvom Referátu poradensko - psychologických služieb alebo v Centre pre deti a rodiny v Púchove, za účelom uzatvorenia dohody o vykonávaní opatrení v rodine mal. E. S.. V CDR im bola poskytnutá pomoc formou ambulantnej a terénnej sociálnej práce. Spolupráca bola ukončená ku dňu 31.01.2020 z dôvodu naplnenia cieľa práce s rodinou, kedy pominuli dôvody na ďalšiu spoluprácu, nakoľko došlo k eliminácii rodičovského konfliktu, ktorý by nepriaznivo vplýval na dieťa. Rodičia však opäť začali poukazovať na zhoršenie situácie pri preberaní dieťaťa a realizácia styku s otcom začala byť problematická, kedy dieťa odmieta s otcom odísť, odmieta jeho prítomnosť, plače, uteká od neho. Matka nadobudla dojem, že sa muselo udiť niečo neprijemné pre dieťa, pretože je vystrašené. Otec zasa poukazoval na to, že matka dieťa manipuluje, riadne ho na styk nepripravuje, neukľudňuje ho, čím ho vystavuje stresu. Vzhľadom k uvedenému bola rodičom opakovane poskytnutá pomoc prostredníctvom CDR Púchov, ktorá však bola neúspešná. Zároveň však vzhľadom k vykonanému znaleckému dokazovaniu odporúčali rozšíriť styk maloletého E. a s otcom v zmysle záveru znaleckého dokazovania.

5. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že od poslednej úpravy výživného nastala zmena pomerov, najmä na strane maloletého, návrh na zvýšenie výživného je dôvodný. Výživné na maloletého E. a bolo naposledy upravené v roku 2018, kedy mal maloletý sedem mesiacov, v súčasnosti má tri roky a je nepochybné, že je starší, vyspelejší, jeho odôvodnené potreby vzrástli. Maloletý v súčasnosti navštevuje materskú školu, s čím má matka zvýšené náklady na školné, stravu v škôlke, oblečenie, obuv a školské poplatky. Matka mu tiež stále zakupuje plienky na noc, mlieko, vitamíny, hračky a pomôcky nepochybne potrebné na jeho rozvoj. Pokiaľ ide o pomery na strane rodičov, tieto sa taktiež zmenili. Matka bola v čase poslednej úpravy výživného na materskej, resp. rodičovskej dovolenke, v súčasnosti je zamestnaná a jej príjem vzrástol, avšak na druhej strane sa matke zvýšili výdavky v súvislosti s maloletým, ako už bolo vyššie konštatované. Matke pribudla hypotéka na byt, ktorý si zakúpila do svojho osobného vlastníctva. Príjem otca maloletého od poslednej úpravy výživného o niečo vzrástol, naproti pôvodnému rozsudku o výživnom sa mu znížila platba hypotéky a úveru (súčasných 257 eur oproti pôvodným 328 eur) a navyše mu pribudol nový úver na auto, ktorý spláca po 215 eur mesačne. V tomto smere súd uvádza, že tento úver si vzal otec len nedávno a pokiaľ tvrdil, že nemá dostatok prostriedkov na to, aby platil zvýšené výživné, ide o výdavok, ktorý nepredchádza vyživovacej povinnosti voči maloletému. Vzhľadom na zmenu pomerov na strane maloletého E. a prihliadajúc na jeho odôvodnené potreby, súd zvýšil výživné na maloletého zo sumy 150 eur mesačne na sumu 220 eur mesačne. Súd nevyhovел návrhu matky v celom rozsahu, keďže pri určovaní výšky výživného vzal do úvahy aj skutočnosť, že otec sa s maloletým E. stretáva a prispieva mu aj nad rámec výživného. Súd zvýšil výživné odo dňa podania návrhu (07.12.2020), preto zaviazal otca aj na úhradu zameškaného výživného za obdobie od 07.12.2020 do dňa rozhodnutia vo veci vo výške 560 eur, ktoré mu umožnil splatiť v splátkach popri bežnom výživnom. Pokiaľ ide o styk otca s maloletým, súd mal z vykonaného dokazovania a najmä zo znaleckého posudku preukázané, že maloletý E. má k obom rodičom vybudovanú silnú citovú väzbu, s oboma rodičmi má pozitívnu osobnú skúsenosť, má s nimi viacero pozitívnych zážitkov. V konaní sa nepreukázali tvrdenia matky, že maloletý má k otcovi odmietavý postoj, že má k nemu zlý vzťah,

resp. že došlo k nejakej traumatizujúcej udalosti, ktorá ovplyvnila vzťah maloletého k otcovi. Skutočnosti tvrdené matkou ohľadne správania maloletého teda nepravdivé, teda že maloletý je ešte stále menej emocionálne a sociálne zrelý, ťažšie sa adaptuje na zmeny, pretrvávajú u neho problémy sa adaptovať na nové situácie, horšie zvláda zmeny v jeho prirodzenom prostredí a v takýchto situáciách je maloletý neraz emocionálne rozladený, plačlivý, čo býva sprevádzané aj odmietavým, vzdorovitým správaním. Znalec tiež skonštatoval, že sa jedná o prirodzené, vývinovo podmienené prežívanie a správanie, z dôvodu emocionálnej a sociálnej nezrelosti, čo v ďalšom období vývinu bude spontánne prekonané, zvládnuté a jednoznačne odporučil rozšírenie styku otca s maloletým E.. Za takejto situácie, keď bolo zistené, že maloletý má silný citový vzťah k otcovi a otec má záujem podieľať sa na starostlivosti o syna a stretávať sa s ním, je potrebné rozvíjať väzby medzi maloletým a otcom a tieto posilňovať. Vzhľadom na uvedené a tiež s poukazom na závery znaleckého posudku a správu kolízneho opatrovníka súd mal za to, že je v záujme maloletého E. a v záujme jeho práva na udržanie pravidelného a rovnocenného osobného styku s oboma rodičmi, aby bol styk s otcom rozšírený. Súd pritom rozšíril styk otca s maloletým s prihliadnutím na závery znaleckého posudku, najmä v tom zmysle, že v súčasnosti neodporúča styk s prespatím, a to tak, že otec sa bude stretávať s maloletým každý utorok a štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod, kde v podstate styk bol rozšírený len o polhodinu a každú nepárnu sobotu a nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod.. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP.

6. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie otec a matka maloletého.

7. Otec maloletého v odvolaní viedol, že pri určovaní styku otca s maloletým vychádzal súd prvej inštancie predovšetkým zo znaleckého posudku č. 46/2021, pričom so závermi znaleckého posudku sa otec maloletého nestotožnil, nepovažuje ich za správne a ani stanovisko znalca, že nenavrhol realizovať styk otca s maloletým s prespávaním a túto možnosť dal na zváženie vo vyššom veku. V napadnutom rozhodnutí súd prvej inštancie jednou vetou konštatoval, že rodina bola zapojená do programu priorít 2021 na spoluprácu s akreditovaným subjektom S., o.z. a viac sa záverom šetrenia zo strany Familiam, o.z. v odôvodnení nezaoberal. Otcovi maloletého nebola doručená priebežná správa z vykonaného šetrenia zo dňa 12.08.2021, ktorú súd iba prečítal na pojednávaní. Výsledok z danej priebežnej správy bol v kladnom doporčení rozšírenia styku otca s maloletým aj na prespávanie, ktoré bolo vyvodené z niekoľko hodinového pozorovania otca sa maloletým v domácom prostredí, v zmysle ktorého kolízny opatrovateľ konštatoval schopnosť otca plnohodnotne zabezpečovať starostlivosť o maloletého a skutočnosť, že je v súlade s vývinovými potrebami maloletého rozšíriť styk otca s maloletým aj na prespávanie. Uvedený výsledok šetrenia ani odporúčenie z priebežnej správy neboli uvedené v napadnutom rozsudku a súd sa mal vysporiadať aj s uvedenými výsledkami šetrenia subjektu Familiam, o.z. a ozrejmiť, prečo sa rozhodol akceptovať iba názor znalca. Otec maloletého má za to, že prespávanie maloletého u otca je primerané jeho veku a žiaduce pre ďalší vývin maloletého a otec trvá na svojom pôvodnom návrhu. Súd prvej inštancie neodôvodnil zamietnutý návrh otca na úpravu styku v dňoch 01.01., 06.01., 08.05., 05.07., 29.08., 15.09., 17.11., 25.12., počas Veľkej noci a nepretržite jeden týždeň počas mesiaca júl a august. Pokiaľ mal súd pochybnosť o prespávaní maloletého u otca a zamietal by úpravu styku počas prázdnin, nemal dôvod neumožniť styk otca s maloletým počas dôležitých sviatkov, ako je aj Veľká noc, Vianoce a Nový rok. Pokiaľ sa súd vo svojom rozhodnutí opierať o znalecký posudok, tak nikde znalec vo svojich záveroch nevyklučuje, aby uvedené sviatky strávil otec s maloletým. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v rozpore so záujmami maloletého, ktorý má právo stretávať sa so svojim otcom a trval na tom, aby súd upravil styk otca s maloletým aj počas vianočných a veľkonočných sviatkov a počas prázdnin. Pri rozhodovaní o výške výživného sa súd uspokojil s tvrdením matky na pojednávaní dňa 18.08.2021, že sa jej priemerný mesačný príjem nezmenil od konca minulého roka a nevyžiadal od nej aktuálny doklad priemernom mesačnom príjme. Matka maloletého pracuje ako vedúca predajne O2 a jej mesačný príjem sa môže pohybovať na úrovni otca maloletého. Medzi mesačné výdavky na maloletého bolo zaradené aj dojčenské mlieko Nutrilon vo výške 54 eur, pričom maloletý má 4 roky a nie je teda vo veku, kedy by bol závislý na dojčenskom mlieku. Súd prevzal doklad od matky bez vysvetlenia, prečo by 4 ročné dieťa malo prijímať dojčenské mlieko, keď navštevuje materskú školu, kde má normálnu stravu. Podľa zisťovania cien vitamínu B9 je cena vo výške 24 eur uvedená matkou nadhodnotená a taktiež cena pyrodixínu je oveľa nižšia. Matka maloletého nepredložila ako dôkaz lekárske odporúčenie, že má maloletý užívať výživové doplnky a vitamíny v danom rozsahu. Otec sa nestotožnil s tvrdením, že maloletému sa kupujú cumle a hračky vo výške 40 eur mesačne, nejde o pravidelne kupovaný tovar a aj nákup dojčenskej vody je mimo vek maloletého. Kozmetika vo výške 40 eur mesačne je tiež neprimeraná vzhľadom na vek maloletého. Od septembra 2020 otec prispieval matke na účet sumou 20 eur mesačne nad rámec výživného, čím znižoval matke náklady na materskú školu a

určenie zameškaného výživného by malo byť znížené o sumu 240 eur. K tvrdeniu súdu o neprihliadnutí pri určení výživného na splátku úveru na auto otec maloletého uviedol, že má trvalé bydlisko v Púchove, maloletý býva v W., kde navštevuje aj materskú školu a súdom upravený styk otca s maloletým v čase od 15:00 hod do 17:30 hod by sa takmer celý realizoval v mestskej hromadnej doprave. Kúpa motorového vozidla pre realizovanie styku otca s maloletým bolo nevyhnutné. Na základe uvedeného, otec maloletého nesúhlasil s výživným vo výške 220 eur mesačne, ide o neprimerané zvýšenie výživného vzhľadom na všetky okolnosti, nepreverený príjem matky a skutočné potreby maloletého a nesúhlasil ani s výškou zameškaného výživného. Otec maloletého navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Matka maloletého v odvolaní uviedla, že v zmysle vykonaného dokazovania vyplynulo, že dieťa nie je vo veku, kedy by realizácia stretávania mala byť v rozsahu navrhovanom otcom. Maloletý je veľmi citovo naviazaný na matku, preto stretávanie mimo jeho stabilného výchovného prostredia vníma veľmi negatívne. Uvedené matka konzultovala aj s jeho detskou lekárkou MUDr. Cigerovou, ktorá konštatoval, že je to z dôvodu veľmi nízkeho veku dieťaťa. Zároveň uviedla, že rozsah v akom má otec upravené stretávanie je s prihliadnutím na jeho vek veľmi široké a nie je vhodné, aby sa realizovalo proti vôli dieťaťa. Tento čas však nie pre tak malé dieťa vhodný, keďže o 18:00 hod. ešte len začína jeho príprava na spanie a do postele sa dostane až o nejakej 20:00 hod, preto by bolo v záujme mal. E. tento čas skrátiť aspoň do 17:00 hod.. Správa subjektu Familiam, o. z. bola vyhotovená na základe stretnutia s maloletým, ktoré trvalo len 2 hodiny a bolo realizované bez prítomnosti matky, pričom rovnako ako kolízny opatrovník odporúčali rozšíriť styk maloletého s otcom v zmysle záveru znaleckého dokazovania. Súd prvej inštancie mal najmä zo znaleckého posudku preukázané, že maloletý má k obom rodičom vybudovanú silnú citovú väzbu, s oboma rodičmi má pozitívnu osobnú skúsenosť a má s nimi viacero pozitívnych zážitkov. V konaní sa tak nepreukázali tvrdenia matky, že maloletý má k otcovi odmietavý postoj a že došlo k nejakej traumatizujúcej udalosti, ktorá ovplyvnila vzťah maloletého k otcovi. Táto skutočnosť však bola v konaní nesporná, keďže to priznal aj samotný otec. Kolízny opatrovník za účelom odstránenia tohto nežiaduceho stavu odporučil okrem iného poradenskú službu v Centre pre deti a rodiny v Púchove. Odmietavé správanie maloletého pramení z osobnosti maloletého, tak ako to konštatoval znalec vo svojom znaleckom posudku, teda maloletý je stále menej emocionálne a sociálne zrelý, ťažšie sa adaptuje na zmeny, pretrvávajú u neho problémy sa adaptovať na nové situácie, horšie zvláda zmeny v jeho prirodzenom prostredí a v takýchto situáciách je maloletý neraz emocionálne rozladený, plačlivý, čo býva sprevádzané aj odmietavým, vzdorovitým správaním. Znalec tiež skonštatoval, že sa jedná o prirodzené, vývinovo podmienené prežívanie a správanie, z dôvodu emocionálnej a sociálnej nezrelosti, čo v ďalšom období vývinu bude spontánne prekonané, zvládnuté a odporučil rozšírenie styku otca s maloletým. Uvedené konštatovanie súdu prvej inštancie je v rozpore so zisteným skutkovým stavom, keďže súd prvej inštancie upravil stretávanie nad rozsah odporúčaný znalcom tým, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dva dni (utorok a štvrtok) v týždni oproti jednému ako odporučil znalec (streda). Zároveň určil stretávanie aj s prespaním čo je v rozpore so závermi znalca. Navrhované stretávanie znalca počas týždňa je zároveň zúžením, keďže v na základe posledného Rozsudku 14P/57/2019 zo dňa 28.10.2019 je upravený styk tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každý utorok od 15:00 do 17:30 hod, každý štvrtok od 15:00 do 17:30 hod a znalec odporučil len jeden deň v týždni (streda). Súd konštatoval, že bolo zistené, že maloletý má silný citový vzťah k otcovi a otec má záujem podieľať sa na starostlivosti o syna a stretávať sa s ním, je podľa názoru súdu potrebné rozvíjať väzby medzi maloletým a otcom a tieto posilňovať. Súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav a nesprávne si vyložil závery znaleckého posudku tým, keď uviedol, že je nepochybné, že prespatím mal na mysli iba prespatie nočné, keďže v závere svojho znaleckého posudku, v odpovedi na poslednú otázku, sám uvádza, že odporúča rozšíriť styk cez víkendy na celý deň, čo nepochybne znamená aj s prespatím u otca v priebehu dňa. Súd prvej inštancie opomenul jasný záver prijatý znalcom, ktorý nenavrhol realizovať styk s otcom s prespávaním (zvážiť vo vyššom veku maloletého medzi 5 až 6 rokom života). Vzhľadom k tomu, že znalec nerozlišil denné a nočné prespávanie, je zrejmé, že znalec neodporučil akékoľvek prespávanie a navrhol rozšírenie styku každú párnú sobotu na celý deň (bez prespatia u otca), každú párnú nedeľu (bez prespatia u otca) a každý týždeň v stredu. Navyše otec pracuje v prevádzke na štyri zmeny a počas doby, kedy je v práci maloletý E. by bol v starostlivosti starých rodičov, čo je v rozpore s odporúčaním znalca. V prípade realizácie styku v zmysle napádaného rozsudku, neminimalizovali by sa zmeny ako odporúča znalec, keďže v jednom týždni by 4 krát maloletý menil prostredie. Vo veci výživného samotná skutočnosť, že si otec počas vyživovacej povinnosti voči maloletému vytvoril záväzok splácať úver na auto vo výške 215,04 eur mesačne, ide o výdavok, ktorý nepredchádza vyživovacej povinnosti voči maloletému a je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť zvýšené výživné určené súdom. Matka maloletého navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na

ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne aby rozhodnutie zmenil tak, že určí stretávanie v intenciách znaleckého posudku a v časti výživného rozsudok potvrdil.

9. Matka maloletého vo vyjadrení k odvolaniu otca maloletého uviedla, že nesúhlas otca so znaleckým posudkom, keď znalec nenavrhol realizovať styk otca s maloletým s prespaním, je celkom logický, keďže nie je v súlade s otcovým návrhom. K rovnakému záveru v konaní dospel aj kolízny opatrovník, ktorý sa stotožnil so závermi znaleckého posudku. Znalecký posudok bol v konaní pred súdom prvej inštancie vyhotovovaný práve na návrh otca, ktorý sa nestotožnil s názorom kolízneho opatrovníka a so vtedy zisteným skutkovým stavom, že maloletý má odmietavý postoj k otcovi v čase preberania. Výsledkom znaleckého dokazovania boli rovnaké zistenia, že maloletý nie je v takom veku, aby mohol byť rozšírený styk otca v súlade s jeho návrhom. Samotná správa subjektu Familiam, o. z. bola vyhotovená na základe stretnutia s maloletým, ktoré trvalo len 2 hodiny a bolo realizované bez prítomnosti matky, pričom rovnako ako kolízny opatrovník odporúčali rozšíriť styk maloletého s otcom v zmysle záveru znaleckého dokazovania. Uvedené vyjadrenie Familiam, o. z. nie je znaleckým posudkom ani odborným vyjadrením a nie je možné, aby sa mohli vyjadriť k rozhodným skutočnostiam, keďže nemali v dispozícii komplexné informácie, tak ako mal k dispozícii súdny znalec a súd prvej inštancie. Nemôže byť postavený na rovnakú úroveň dôkaz spočívajúci v správe občianskeho združenia a na úroveň dôkazu spočívajúceho v znaleckom posudku vyhotovenom znalcom vedenom zozname znalca vedenom Ministerstvom vnútra SR. Vo veci zamietnutia ďalšieho rozšíreného styku v období sviatkov matka uviedla, že s takýmto návrhom sa znalec nestotožnil a nenavrhol takéto rozšírenie styku, a to najmä vzhľadom na závery uvedené v znaleckom posudku. Na pojednávaní sa k sviatkom otec nijako nevyjadroval. Preto rozhodnutie súdu v tejto časti je v súlade so závermi znalca a kolízneho opatrovníka. Samotné tvrdenie otca o uspokojení sa súdu prvej inštancie o výške príjmu a nevyžiadanie si aktuálne dokladu o jej priemernom mesačnom zárobku, vyplynula zo skutočností na pojednávaní. Otec uvedenú výšku príjmu nijak nerozporoval. Matka uviedla, že jej priemerný mesačný zárobok ostal nezmenený tak, ako uviedla a predložila na pojednávaní. Rovnako tak nerozporoval náklady maloletého, ktoré uviedla a doložila ich dôkazmi. Maloletý stále pije Nutrilon aj v jeho veku. Je nepochopiteľné, že otcovi vadí takýto náklad pre jeho vlastné dieťa, aj s ohľadom na jeho príjem. Takisto tomu je prepočítavanie balení vitamínu B9, aby na dieťati ušetril. Hračky a kozmetika vo veku maloletého je primeraná. Samotné vytvorenie nového záväzku otca, ktorým je kúpa motorového vozidla, svedčí o jeho možnostiach prispievať na výživu v rozsahu určenom súdom. Nie je pravdou, že by bolo nevyhnutné z jeho strany kúpiť nové motorové vozidlo, nakoľko na jeho pôvodnom motorovom vozideli pravidelne už pred tým chodil za maloletým a bolo plne funkčné. Skutočnosť, že otec prispel sporadicky na úhradu škôlky sumou 20 eur v priebehu roku 2019 nie je okolnosťou, ktorá by zakladala nesprávny výpočet výživného určené späťne vo výške 240 eur.

10. Otec maloletého vo vyjadrení k odvolaniu matky maloletého uviedol, že odvolacie námietky matky sa účelovo zakladajú na tvrdeniach vytrhnutých z kontextov. Odvolanie sa na správu detskej lekárky MUDr. Evy Cigerovej je irelevantné, nakoľko uvedená lekárka nie je detskou psychologičkou, nevykonávala pozorovanie maloletého pri matke a otcovi, preto sa nemôže relevantne vyjadrovať k psychickej rovnováhe maloletého. Vyjadrenie matky k správe subjektu Familiam, o.z. sa nezakladá na pravde, nakoľko pracovník vykonávajúci šetrenie v rodine otca pri stretnutí s maloletým odporučil úpravu styku otca s maloletým aj s prespaním. Šetrenie trvalo viac ako dve hodiny a pracovník subjektu pozoroval prípravu na stretnutie, samotné stretnutie otca s maloletým, ich spoločné hry, pričom znalec sledoval komunikáciu a hry otca s maloletým asi 20 minút. Odvolanie matky je zväčša postavené na záveroch znaleckého posudku, ktoré si matka mylne vysvetľuje tak, že neodporúčanie prespávania znamená, že maloletý nemôže byť celý deň u otca, keď poobedný spánok je tiež prespanie. Zo znaleckého posudku sú v odvolaní matky vytrhnuté časti textu, aby vytvorili negatívny obraz o vzťahu otca s maloletým. Otec maloletého poukázal na oznámenia zo dňa 24.09.2021 a zo dňa 01.10.2021 adresované ÚPSVaR, v ktorých opisuje nevhodné správanie matky vo vzťahu k maloletému a zo strany matky riadne nepripravenie maloletého na stretnutie so starými rodičmi. Vo zvyšnom sa otec maloletého pridrižava podaného odvolania.

11. Kolízny opatrovník sa k odvolaniam otca a matky maloletého nevyjadril.

12. Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote, má predpísané náležitosti, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní podľa § 65 a 66 CMP prihladnuc na prípadné vady konania podľa § 67 CMP a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že toto je potrebné v časti zameškaného výživného zmeniť podľa § 388 CSP a vo zvyšnej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania z nasledujúcich dôvodov:

13. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam otca a matky maloletého dodáva nasledovné.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 24 ods. 3, 4 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

16. Rodičovské práva a povinnosti majú rodičia vo vzťahu k maloletému dieťaťu a vznikajú priamo zo zákona narodením dieťaťa. Tieto majú v rovnakom rozsahu, pričom je irelevantné, či sú rodičia manželmi alebo nie. Súčasťou rodičovských práv a povinností je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4 a 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a rovnako prihliadne na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

17. V prejednávanvej veci súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého zo sumy 150 eur mesačne na sumu 220 eur mesačne s účinnosťou od 07.12.2020. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd za preukázané, že naposledy bolo o výživnom na maloletého a o úprave styku otca s maloletým rozhodované rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29.05.2018, č. k. 39/29/2018-35, právoplatným 08.06.2018, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 150 eur mesačne a zároveň bol upravený styk otca s maloletým tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s maloletým každý utorok a štvrtok a v párnom týždni v nedeľu od 15:00 hod. do 17:00 hod.. V čase posledného rozhodovania súdom mal maloletý 7 mesiacov, ktorý žil v spoločnej domácnosti s matkou a starou matkou. Matka maloletého v tom čase poberala materský príspevok vo výške 800 eur a mesačné výdavky na maloletého predstavovali sumu vo výške 267 eur mesačne a otec maloletého bol zamestnaný, dosahoval priemerný mesačný príjem vo výške 1.224 eur a jeho mesačné výdavky predstavovali sumu vo výške 633 eur. V súčasnosti má maloletý 4 roky, navštevuje materskú školu, za ktorú matka platí mesačne 8 eur spolu so stravou vo výške 31,90 eur a dvakrát za polrok dopláca 10 eur. Matka maloletého je aktuálne zamestnaná, dosahuje priemerný mesačný čistý príjem vo výške 969,37 eur, žije v spoločnej domácnosti s maloletým a starou matkou. Mesačné výdavky matky maloletého sú na splátku hypotéky vo výške 153,50 eur, nájom vo výške 66 eur, elektrinu a plyn vo výške 95 eur, poisťku na byt vo výške 8,30 eur, poisťku na auto vo výške 7,30 eur a ďalšie mesačné výdavky na stravu, vitamíny, plienky, oblečenie,

obuv, drogériu, hračky, pohonné hmoty celkovo spolu vo výške 565 eur. Otec maloletého je aj naďalej zamestnaný, dosahuje priemerný mesačný čistý príjem vo výške 1.396,95 eur a jeho mesačné výdavky predstavujú výdavky na splátku hypotéky vo výške 257 eur, nájom vo výške 143,96 eur, elektrinu a koncesionárske poplatky vo výške 39,64 eur, internet vo výške 16,48 eur, telefón vo výške 20 eur, poisťku vo výške 20 eur, poisťku na byt vo výške 82,68 eur, na splátku úveru na auto vo výške 215,04 eur, na oblečenie, stravu spolu vo výške 250 eur.

18. Uvedené skutočnosti súd prvej inštancie správne v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine posúdil tak, že nastala taká zmena pomerov na strane maloletého ako aj na strane oboch rodičov maloletého, ktorá odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého E.a zo sumy 150 eur mesačne na sumu 220 eur mesačne. Pokiaľ ide o výživu maloletého, súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní zobral do úvahy jednak možnosti, schopnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov, ako i vek maloletého a s tým spojené jeho opodstatnené potreby. Z vykonaného dokazovania mal aj odvolací súd taktiež za preukázané, že došlo k zmene na strane matky maloletého v súvislosti so zárobkovými pomermi, keď matka maloletého už nie je poberateľkou materskej dávky vo výške 800 eur mesačne, ale je zamestnaná a jej priemerný mesačný čistý príjem predstavuje sumu vo výške 969,37 eur. U matky maloletého sa zmenili náklady na bývanie, nakoľko platí splátku hypotéky vo výške 153,50 eur mesačne v súvislosti s kúpou bytu, a tým sa jej aj zvýšili náklady spojené s užívaním bytu a energiami spolu vo výške 161 eur mesačne, keď v čase posledného rozhodovania matka maloletého bývala v byte vo vlastníctve starej matky, na ktorý matka maloletého prispievala sumou vo výške 100 eur mesačne. U otca maloletého oproti stavu v čase poslednej úpravy výživného došlo tiež k zmene zárobkových pomerov v tom smere, že z pôvodne dosahovaného priemerného príjmu vo výške 1.224,50 eur mesačne v súčasnosti dosahuje priemerný čistý príjem vo výške 1.396,95 eur mesačne. Náklady maloletého E.a oproti predchádzajúcej úprave výživného vzrástli, pričom doposiaľ určené výživné vo výške 150 eur mesačne nepokrýva výdavky maloletého na jeho výživu a matka maloletého nemôže znášať väčšiu časť nákladov na maloletého vzhľadom na výkon jej osobnej starostlivosti o maloletého. Od posledného určenia výživného uplynuli 3 roky, v súčasnosti má maloletý 4 roky (v čase rozhodovania súdom prvej inštancie mal 3 roky) a navštevuje materskú školu, Okrem prirodzeného nárastu výdavkov vo všeobecnosti odôvodnených rastom maloletého a nárastom životných nákladov, ktoré nemožno rozporovať, došlo k nárastu niektorých konkrétnych výdavkov, a to výdavky na materskú školu spolu vo výške 39,90 eur. Došlo tak k zvýšeniu výdavkov maloletého jednak z objektívneho dôvodu všeobecne známej skutočnosti zvýšenia životných nákladov, resp. zvýšenia cien tovarov a služieb a jednak zo subjektívnych dôvodov, a to fyzického, fyziologického, kultúrneho a psychického rastu. Už len tieto osvedčené skutočnosti sú dôvodom pre zvýšenie výživného zo strany otca. Pokiaľ ide o otcom namietané náklady na dojčenské mlieko Nutrilon, vitamíny a kozmetiku, matka maloletého v konaní riadne preukázala, že jej aj naďalej vznikajú náklady spojené s kúpou mlieka Nutrilon, ktoré maloletý vyžaduje bez ohľadu na skutočnosť, že mal 3 roky, nakoľko ide o doplnok zmiešanej a vyváženej stravy. Pokiaľ maloletý odmietal klasické kravské mlieko, je na mieste, že matka poskytovala maloletému mlieko Nutrilon, na ktoré bol maloletý zvyknutý. Matkou vyčíslené náklady na vitamíny a kozmetiku nie sú nadhodnotené, predražené a ide o bežnú sumu vynaloženú mesačne na vitamíny a kozmetiku, a to už len z hľadiska znalosti cien. Nemožno sa stotožniť ani s odvolacou námietkou otca maloletého, že súd prvej inštancie vychádzal z potvrdenia o príjme matky za rok 2020 a nevyžiadal si aktuálny doklad o jej príjme. Súd prvej inštancie náležite zistil majetkové a zárobkové pomery na strane matky a vychádzal z potvrdenia o príjme matky maloletého za obdobie od novembra 2019 do októbra 2020, kedy matka dosahovala priemerný čistý príjem vo výške 969,37 eur mesačne, pričom súd nemal dôvodnú pochybnosť o výške príjmu, keď v čase rozhodovania súdom prvej inštancie matka deklarovala, že jej príjem je aj naďalej nezmenený a nebol preukázaný opak. Otec maloletého ďalej namietal, že súd prvej inštancie neprihliadol pri rozhodovaní o výživnom na splátku úveru na auto. V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že otec maloletého je povinný v prvom rade zabezpečiť výživu svojho maloletého dieťaťa, až následne môže využiť zostávajúce prostriedky na uspokojovanie svojich potrieb a musí si byť vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči maloletému, pokiaľ nie je schopný samostatne sa živiť aj na úkor svojej životnej úrovne. Malo by byť preto v jeho záujme podieľať sa na výžive svojho dieťaťa podľa jeho potrieb. Treba zdôrazniť, že maloletý je odkázaný svojou výživou výhradne na svojich rodičov.

19. Pokiaľ ide o samotnú namietanú výšku výživného, tak v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe, by sa výživné zamestnaného (či potencionálne zamestnaného) rodiča na dieťa, malo pohybovať v rozpätí 20-30 % jeho priemerného čistého mesačného príjmu, avšak samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti jednak na počte vyživovacích povinností, či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale tiež aj povinných osôb. V posudzovanej veci s prihliadnutím na výšku priemerného mesačného čistého príjmu otca maloletého vo výške 1.396,95 eur, bez ďalšej vyživovacej povinnosti

otca, zvýšenie výživného zo sumy 150 eur mesačne na sumu 220 eur mesačne, s prihliadnutím na rozhodujúce skutočnosti na strane maloletého, otca a matky maloletého, jednoznačne nevybočuje. Určené zvýšené výživné vo výške 220 eur na maloletého s poukazom na mesačný príjem otca vo výške 1.396,95 eur, na jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou a spolu s výživným na maloletého predstavuje necelých 16 % priemerného čistého mesačného príjmu otca maloletého, nejde teda o neprimerane vysoké výživné vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax, kedy otec maloletého po zaplatení výživného, mesačných odôvodnených výdavkov spojených s bývaním, stravou, splátkami na hypotéku a úver, bude mať ešte dostatok finančných prostriedkov na uspokojovanie svojich potrieb nad nevyhnutnú mieru. Z uvedeného dôvodu bola neodôvodnená odvolacia námietka otca maloletého týkajúca sa zvýšenia výživného na sumu vo výške 180 eur mesačne. Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení, prihliadajúc na odôvodnené potreby maloletého, na možnosti a schopnosti oboch rodičov, pri zohľadnení príjmu matky aj otca maloletého, aj pri zohľadnení preukázaných výdavkov u maloletého, u matky, ako aj pri zohľadnení preukázaných výdavkov u otca, považoval aj odvolací súd návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému z časti za dôvodný, pričom za primerané zvýšenie výživného považoval aj odvolací súd sumu 220 eur mesačne, preto súd prvej inštancie správne na túto sumu otcovi vyživovaciu povinnosť zvýšil, nakoľko takto stanovené výživné je v súlade tak s potrebami maloletého, ako i s možnosťami a schopnosťami a majetkovými pomermi oboch rodičov podieľať sa spoločne na nákladoch, spojených s výživou a výchovou maloletého dieťaťa. Túto sumu považoval teda aj odvolací súd za zodpovedajúcu zmeneným pomerom a súčasne táto suma spĺňa kritéria vyššie citovaných zákonných ustanovení.

20. Súd prvej inštancie uložil otcovi maloletého povinnosť zaplatiť zameškané výživné vo výške 560 eur za obdobie od 07.12.2020 do 18.08.2021 v mesačných splátkach po 30 eur. Otec maloletého v odvolaní namietal, že výška zameškaného výživného by mala byť znížená o sumu 240 eur, ktorú otec maloletého poskytol matke maloletého nad rámec určeného výživného, a to v období od februára 2021 do augusta 2021. Vzhľadom na túto skutočnosť odvolací súd zmenil zameškané výživné za obdobie od 07.12.2020 do 18.08.2021 zo sumy 560 eur na sumu 320 eur, kedy z vyčísleného zameškaného výživného vo výške 560 eur odpočítal sumu 240 eur, ktorú otec maloletého poslal na bankový účet matke maloletého nad rámec poskytnutého výživného.

21. Otec maloletého navrhol rozšíriť úpravu styku s maloletým tak, aby bol oprávnený stretávať sa s maloletým každý utorok a štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod., jeden víkend v mesiaci od soboty od 9:00 hod. do nedele do 18:00 hod. v párnom týždni, ďalej v dňoch 01.01., 06.01., 08.05., 05.07., 29.08., 15.09., 17.11., 25.12., na Veľkonočný pondelok od 09:00 hod. do 18:00 hod. a tiež nepretržite jeden celý týždeň počas mesiaca júl alebo august od nedele 09:00 hod. do nasledujúcej nedele 18.00 hod.. Pri rozhodovaní o úprave styku otca s maloletým bolo prihliadnuté na vek maloletého, denný režim (návšteva materskej školy), znalecký posudok, vyjadrenie kolízneho opatrovníka, návrh otca a vyjadrenia matky s prihliadnutím na to, že každé obdobie vývinu maloletého má svoju úlohu, a preto je nevyhnutné, aby sa otec s maloletým stretával pravidelnejšie a v intenzívnejšom rozsahu kratšieho trvania. Z dôvodu matkou tvrdeného odmietavého postoja maloletého voči otcovi a zlému vzťahu k nemu, bol na návrh otca maloletého vypracovaný znalecký posudok č. 46/2021 znalcom PhDr. Andrejom Benkovičom, z odboru klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých. Znaleckým posudkom č. 46/2021 bolo zistené, že maloletý má vybudovanú citovú väzbu k obidvom rodičom, otec maloletého je aktívnym rodičom, snaží sa vytvárať si s maloletým pestrý program, čo prispieva k upevňovaniu vzťahu s maloletým a maloletý má pozitívnu osobnú skúsenosť s obidvomi rodičmi. Znaleckým dokazovaním nebolo zistené, že by maloletý odmietal osobu otca z dôvodu údajne prežitej traumatizácie, pričom sa mohlo jednať skôr o prechodné, situačné faktory, ktoré však nemali zásadnejší dopad na vzťahovú väzbu maloletého k osobe otca. Vo vývine maloletého pretrvávajú problémy sa adaptovať na nové situácie, horšie zvláda zmeny v jeho prirodzenom prostredí, kedy zo strany maloletého môže nastať emocionálna rozladenosť a plačlivosť, s ktorými býva sprevádzaný aj odmietavý postoj maloletého. U maloletého sa vyskytujú známky sociálnej úzkostlivosti v nových, či náhle modifikovaných situáciách, pričom sa jedná o prirodzené, vývinovo podmienené prežívanie a správanie z dôvodu emocionálnej a sociálnej nezrelosti, čo v ďalšom období vývinu bude u maloletého spontánne prekonané. Nakoľko sa maloletý ťažšie adaptuje na zmeny, ktoré nemusia byť z jeho strany vnímané pozitívne a môže sa vzhľadom k jeho zrelosti vyskytovať preťaženie, ktoré sa prejavuje plačom, či iným odmietavým správaním, je nevyhnutné pri realizácii styku potrebné minimalizovať viacero zmien, podnetov v rámci krátkeho časového obdobia v prirodzenom prostredí maloletého. Vzhľadom na uvedené znalec nenavrhol úpravu styku otca s maloletým v spojení s prespávaním, ale navrhol rozšírenie súčasného styku otca s maloletým na každú párnú sobotu a každú nepárnu nedeľu na celý deň, každý týždeň v stredu na pár hodín. Súd prvej inštancie, v zmysle vykonaného dokazovania, odporúčania kolízneho opatrovníka, najlepšieho záujmu

maloletého a zisteného skutkového stavu, správne rozhodol o úprave styku otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý utorok a štvrtok v čase od 15.00 do 18.00 hod., každú nepárnu sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod. a každú nepárnu nedeľu od 09.00 do 18.00 hod..

22. Otec maloletého namietal, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo znaleckého posudku, s ktorým sa otec nestotožnil a v odôvodnení rozhodnutia súd len konštatoval, že rodina maloletého spolupracovala so subjektom Familiam, o.z., ale nezaoberal sa závermi ich šetrenia aj napriek tomu, že subjekt Familiam, o.z. odporučil rozšírenie styku otca s maloletým aj na prespávanie. Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ sa otec maloletého nestotožnil so závermi znaleckého posudku, mal možnosť vyjadriť sa k znaleckému posudku, ktorý bol otcovi doručený dňa 19.07.2021, o čom svedčí elektronická doručka, pričom tak neurobil. Rozhodnutie o úprave styku záviselo od posúdenia skutočností, či maloletý má negatívny a odmietavý postoj k otcovi pre traumatizujúci zážitok a pokiaľ nie, v akom rozsahu je vzhľadom na najlepší záujem maloletého upraviť styk s otcom. Nakoľko na posúdenie uvedených skutočností boli potrebné vedecké poznatky v odbore psychológie, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, súd nariadil znalecké dokazovanie. Znalec na vypracovanie znaleckého posudku preštudoval spisový materiál a vykonal psychologické vyšetrenie maloletého, matky a otca, ktoré pozostávalo z anamnézy, psychodiagnostických metód a testov, kvalitatívneho pozorovania počas rozhovoru, vyšetrení, psychologického rozhovoru, projektívneho interview. Z uvedených zistení a poznatkov vyvodil znalec závery, z ktorých súd prvej inštancie správne vychádzal pri rozhodovaní o úprave styku a neprihliadol na správu a odporúčania subjektu Familiam, o.z. z dôvodu, že tento subjekt vykonal len dvojhodinový rozhovor otca s maloletým bez prítomnosti matky, nemal k dispozícii spisový materiál a nevykonal psychologické vyšetrenia v takom rozsahu ako znalec. Neobstojí ani odvolacia námietka otca maloletého, že súd prvej inštancie neupravil navrhovaný styk otca s maloletým aj počas sviatkov a prázdnin. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý sa ťažšie adaptuje na nové zmeny, nové prostredie, ktoré môžu u maloletého vyvolávať negatívne pocity, plačlivosť a odmietavý postoj, súd prvej inštancie správne rozhodol o úprave styku v rozsahu navrhovanom znalcom, kedy zároveň nerozhodol o úprave styku aj počas sviatkov, nakoľko je najprv potrebné, aby sa maloletý adaptoval na súdom určenú zmenu úpravy styku, ktorá je určená pravidelne a aby nebol vystavený príliš veľkým zmenám, ktoré by mohli mať na maloletého negatívny dopad a vyvolať negatívne emócie. Z uvedeného dôvodu aktuálne rozšírenie úpravy styku je vzhľadom na najlepší záujem maloletého nevyhnutné vykonať v menšom rozsahu. Pokiaľ matka maloletého nesúhlasila s úpravou styku otca s maloletým počas víkendov na celý deň v spojení s denným spánkom, a to s poukazom na prijaté závery v znaleckom posudku ohľadom neodporúčania úpravy styku s prespávaním, odvolací súd konštatuje, že znalec nenavrhol úpravu styku otca s maloletým prespávaním, kedy ide o nočné prespávanie, pričom považoval za vhodné rozšíriť úpravu styku otca s maloletým na každú nepárnu sobotu a každú nepárnu nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod., čo pochopiteľne zahŕňa aj denný spánok maloletého.

23. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti zameškaného výživného v časti zameškaného výživného zmenil podľa § 388 CSP a vo zvyšnej časti rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania.

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože neboli zistené dôvody na aplikácie výnimky v zmysle § 55 CMP.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len "CMP").

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazaním pohľadávky, príkazaním pohľadávky z účtu v banke, príkazaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.